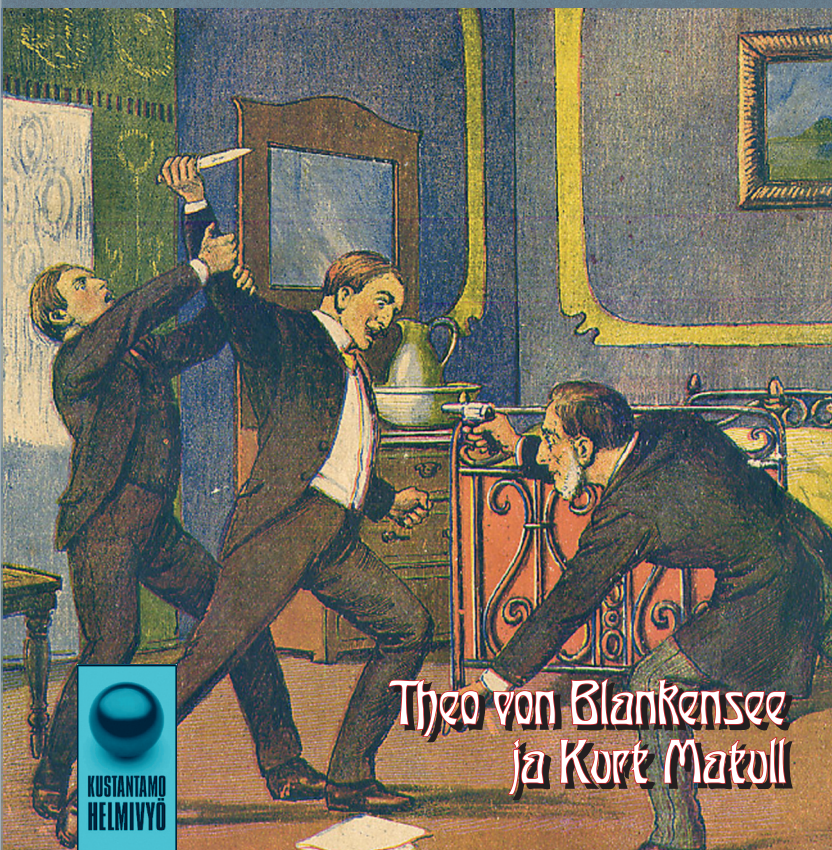

Vain pisara mustetta

*JA
MUITA*
saksalaisia
Sherlock Holmes -tarinoita

Theo von Blankensee
ja Kurt Matull

KUSTANTAMO
HELMIVYO

Vain pisara mustetta

ja muita saksalaisia
Sherlock Holmes -tarinoita

Theo von Blankensee
ja Kurt Matull

Vain pisara mustetta

ja muita saksalaisia
Sherlock Holmes -tarinoita

jälkisanat
Reijo Valta

Kustantamo Helmivyö
Turku 2025

SISÄLLYS

Salakuljettajain kuningas	5
Nuoren lesken salaisuus	57
Vain pisara mustetta	143
Jälkisanat	241

Toimitus ja jälkisanat Reijo Valta.

Suomennokset on alkujaan julkaistu Wiipuri-lehdessä vuonna 1911. Ne kuvastavat oman aikansa käsityksiä ja sisältävät nykyaikaan sopimattomia asenteita ja kielimuotoja.

Kustantamo Helmivyö

ISBN 978-952-7469-73-6

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Hampuri, Saksa

SALAKULJETTAJAIN
KUNINGAS

Memorias íntimas del Rey de los Detectives

El capitán de los contrabandistas de Andorra

—¡Bueno, me quedo jefe Benito en su sa la bre contra quien todo puede—exclamó Benito desquiciado a
después al bandido.

Täysikuu valaisi Pyreneiden jylhiä huippuja — — —

Tuossa mahtavassa vuoristossa, joka erottaa toisistaan Ranskan ja Espanjan kulki kaksi miestä, laskeutuen alas Espanjan puolelle vievää kiemurtelevää viertotietä. Kummallakin oli alppisauva kädessään ja kevyt reppu seljässään, sitä paitsi riippui heidän vyössään nuorakimppu, jolla he tarpeen tullen voivat yhdistää toisensa, että toisen luiskahtaessa vaarallisilla poluilla voisi toinen nuoran avulla estää hänet putoamasta ja murskautumasta rotkoihin. Mutta nyt ei heidän tarvinnut käyttää tätä keinoa, kulkiessaan verrattain leveää viertotietä.

Miehet olivat sangen eri-ikäisiä.

Toinen heistä oli ainakin yli neljäkymmenen. Hänen laihat jäntevät kasvonsa näyttivät hänen voivan uupumatta kestää raskaimpiakin ponnistuksia. Hänen teräksenharmaat silmänsä olivat ainakin tällä kertaa sangen vilkkaat ja iloiset, josta voi päätätä hänen mielihyvällä nauttivan vuoriseudun vapaasta luonnosta.

Toinen oli aivan nuori noin 18-vuotias. Hän ei ollut läheskään niin pitkä kuin toverinsa, mutta hänellä oli komea, atleettimainen ruumiinrakenne, kauniit kasvonpiirteet ja kihara, tumma tukka.

Noin tuhat metriä alempana häämöitti heidän edessään pari taloa ja kirkontorni, jotka näyttivät kuitenkin niin pieniltä kuin korttitalot. Vanhempi miehistä ojensi kätensä, sanoen jonkunlaisella juhlallisuudella:

"Andorra".

"Joko olemme niin lähellä päämääräämme, mestari?" kysyi toinen. "Minun täytyy sanoa, että

olen oikein pahoillani jo näin pian saavuttuamme Andorraan. Sillä matkamme Pyreneiden yli on ollut ihanin, mitä koskaan olen tehnyt."

"Senpä kyllä uskon, vastasi puhuteltu, koska itsekkin olen tuntenut mieleni niin keveäksi, että olen melkein unohtaa sen vakavan, sangen vakavan tehtävän, joka on meidät tänne tuonut. En muistanut edes ajatellakaan, että Ranskan hallitus on lähettänyt minut, Holmesin, tänne, ratkaisemaan tehtävää, johon liittyy mitä suurimpia vaikeuksia. Ei uskoisi näin ihanassa seudussa asustavan niin huonoja ihmisiä, kuin kuitenkin todellisuudessa on."

"Tulehan Harry", sanoi Sherlock Holmes, "ja istuutukaamme hetkiseksi tähän syvennykseen, niin kerron sinulle tarkalleen matkamme tarkoituksen, josta tähän asti olen sinulle antanut vain ylimalkaisia vihjauksia. Kolme viikkoa sitten sain Lontooseen sähkösanoman Ranskan hallitukselta, kauppa- ja teollisuusministeriön kautta. Siinä minua pyydettiin heti lähtemään Lontoosta Pariisiin, sillä minun ratkaistavakseni ajottiin antaa sangen vaikea ja samalla tärkeä tehtävä."

"Ja me läksimme yhdessä jo samana päivänä", huomautti Harry.

"Oikein", vahvisti Sherlock Holmes. "Me saavuimme Pariisiin, ja minä menin suoraan kauppa-ministeriöön ja pääsin heti nimeni ilmoitettua kauppa-ministerin puheille."

"Mr Holmes, kysyi hän minulta, onko teillä halua lähteä meidän asioillemme Pyreneiden vuoristoon?"

"Se riippuu siitä, kuuluuko asia minun alalleni, ja onko toiveita saada se ihmisvoimin autetuksi",

vastasin minä. "Silmäilkäähän noita asiakirjoja, mr. Holmes", sanoi ministeri, osottaen erästä paperipinkkaa läheisellä pöydällä. Minä tein ohjauksen mukaan ja aloin penkoa pinkkaa. Jokainen siinä ollut asiakirja alkoi: "Salakuljetus Pyreneiden vuoristossa".

"Ahaa", sanoin "vai sellaista asia koskeekin! Ranska näyttää haluavan tehdä lopun Pyreneillä vuosikausia harjoitetusta salakuljetuksesta?"

"Ja siitä täytyy tehdä loppu", sanoi ministeri päättävästi! Tiedätkö etä salakuljetuksesta aiheutuu valtiolle vuotuista tappiota noin 20 miljoonaa frangia, ja on sitä kestänyt jo ainakin 25 vuotta, joten valtion kadottama summa ei suinkaan ole vähäinen."

"Senpä minäkin uskon", nauroin minä. "Ainoastaan 500 miljoonaa frangia kaikkiaan, lukematta siihen korkoja."

"Vaikka olemme asettaneet rajavartijostoja miltei joka polulle pitkin koko rajaa, ei se asiaa yhtään parantanut", selitti ministeri. "Ja kaiken hyvän lisäksi ei enää kukaan virkamiehistä tahdo lähteä vartiatoimeen sille rajalle."

"Miksi niin?"

"Katsokaahan surmattujen vartioiden luetteloa viime vuodelta, mr Holmes", sanoi hän, ojentaen minulle erään listan, "niin näette, että kahakoissa salakuljettajain kanssa on surmansa saanut yksi eversti, seitsemän alempaa upseeria ja kokonaista 87 vartiata. Olemme lähettäneet rajalle kokonaisia sotaväenosastoja, saamatta muuta kuin mieshukkaa. Taitavimmat salapoliisimme ovat yrittäneet ottaa asiaa selkoa. Toiset ovat palanneet tyhjin toimin, toiset eivät ole palanneet ensinkään. Sen vuoksi olemme

kääntyneet teidän puoleenne, toivoen teidän ottavan tehtävän vastaan."

"Ensin on minun tehtävä muutamia kysymyksiä, ennenkuin voin päättää asiasta puoleen tai toiseen", vastasin, ja tärkeintä olisi tietää, minkälaista tavaraa siellä salakuljetetaan, ja kumpaisestako maasta tavaroita viedään toiseen?"

"Salakuljetus tapahtuu pääasiassa Espanjasta Ranskaan, sanoi ministeri, ja sellaista tavaralajia ei liene, jota kuljetus ei koskisi. Sieltä tuodaan ensinnä suuret määrät tulitikkuja, jotka Ranskassa ovat verrattain kalliita, koska niiden valmistaminen on valtion monopoli. Sitten tuodaan espanjalaisia viinejä, silkkiä, pitsejä ja lisäksi kaikellaisia siirtomaantavaroita. — Ja Ranskasta salakuljetetaan Espanjaan ihmisiä."

Minä katselin ministeriä ällistyneenä.

"Niin, minun sanani on käsitettävä aivan kirjaimen mukaan", sanoi hän. "Tiedättehän, mr Holmes, että Espanja on ainoa maa, joka ei ole yhtynyt Euroopan valtioiden tekemään sopimukseen luovuttaa vieraiden valtioiden rikokselliset, jotka ovat paenneet johonkin sopimukseen yhtyneistä maista, oman maansa viranomaisille. Nyt auttavat salakuljettajat ranskalaisia rikoksentekejiä pakenemaan rajan yli Espanjaan, josta heitä ei luovuteta takasin. Luultavasti on kaiken tämän homman takana kokonainen salakuljettajain liitto, jolla on harvinaisen rohkea johtaja."

"Eikö ketään liiton jäsenistä ole saatu vangituksi, jotta niiltä olisi voitu saada tietää, kuka heidän päämiehensä oikein on?" kysyin minä.

"On niitä saatu useampiakin", vastasi ministe-

ri, "mutta ennen ne lurjukset roikkuvat hirressä, kuin ilmaisevat mitään."

"Niin", jatkoi hän, "jos te otatte asian tehdäkseen, voin jo etukäteen suorittaa teille niin suuren korvauksen työstänne, kuin vaaditte, ja jos sattuisitte tehtävässänne onnistumaan, niin saan jo etukäteen onnitella teitä kunnialegioonan risteistä."

"Herra ministeri", vastasin minä, "asian otan tehdäkseni, en sen vuoksi että voittaisin rahaa tai kunniamerkejä, vaan asian itsensä vuoksi. Jo vaarallisuutensa vuoksi kiihoittaa minua tuon salakuljettajain liigan paljastaminen, joten siis kättä päälle, lähdetän teidän kustannuksellanne Pyreneille."

"Ministeri tuli sängen iloiseksi, minut heti kaikilla mahdollisesti tarvittavilla papereilla, ja jo samana iltana jatkoimme matkaamme tänne, poikaseni. Nyt olemme päässeet Pyreneiden yli ja olemme —"

"Ehei poikaseni, älä pidä kiirettä", sanoi Holmes hymyillen, "edessämme on juuri maailman pienin tasavalta, Andorra, jossa ei ole enempää kuin 5000 asukasta. Ne ovat joko paimenia tai maanviljelijöitä ja — sokeri pohjalla — salakuljettajia."

"Miten, te siis luulette salakuljettajain pesäpaikan olevan Andorrassa?" huudahti Harry.

"Aivan oikein poikaseni, niin lienee asian laita."

"Mitä väkeä sen asukkaat oikein ovat, espanjalaisia vaiko ranskalaisia?" uteli Harry yhä edelleen.

"Syntyperältään ovat he kyllä espanjalaisia ja puhuvat espanjan kieltä, mutta ymmärtää osa heistä ranskaakin. Se ei muuten vaikuta asiaan ensinkään, sillä minä hallitsen molempia kieliä aivan täydelleen."

"Kukahhan on tuon kääpiövaltakunnan päämies? Totta kai siellä on presidentti kuten muissakin tasavalloissa?"

"Onpa niinkin, eikä ole sanottu, vaikka sen presidentti samalla olisi salakuljettajain päämies", tuumi Holmes. "Mutta kylläpähän pian nähdään, mistä nuorasta on vedettävä. Lähdetään!"

Harry Taxon aikoi juuri nousta, mutta kiljasi äkkiä: "Karhu, mr Holmes, karhu", ja vetäytyi takasin.

Holmeskin hypähti nyt ylös ja oli silmänräpäyksessä vetänyt esiin revolverinsa.

Muutamain kymmenien metrien päässä heistä lönnkötti suuri musta karhu ylös samaa polkua. Sherlock Holmes kyllä tiesi Pyreneillä sellaisia petoja olevan, mutta ei hän ollut uskonutkaan niiden voivan olla niin suuria, kuin tämä oli.

"Tulehan tänne", kuiskasi Holmes Harrylle, "ehkä se menee ohi meitä huomaamatta, sellaisen otuksen kanssa ei mielellään halua taistella."

Sillä välin oli karhu jo tullut noin kahdenkymmenen metrin päähän ja päästi hirvittävän murinan.

"Ota revolveri esiin, Harry", sanoi Holmes, "meidän on taisteltava elämästä ja kuolemasta. Mutta heidän ihmeekseen ei karhu näyttänyt ensinkään haluavan ryhtyä taistelemaan heitä vastaan, koska pa meni hiljalleen heidän ohitse, alkaen sitten ravata sellaista kyytiä, kuin pelkäisi se heitä.

"Nyt ammu, Harry, ammu", kiljasi Holmes äkkiä, "aja sen nahka täyteen lyijyä! Tähtää jalkoihin!" Ja näin sanoen lähti hän, viskatun revolverinsa tielle juoksemaan kaikin voimin karhun perästä.

Harry, totellen käskyä, vaikkakin ihmetteli, mik-

si Holmes oli välttänyt vaaraa, kun se oli aivan oven edessä, ja nyt sen mentyä ohi, halusi ryhtyä hengen-vaaralliseen otteluun tuon pedon kanssa, ampui viisi laukausta peräkkäin, jolloin karhu kupertui maahan, Holmesin samassa silmänräpäyksessä istuutuen sen niskaan puukko kädessä.

"Hurraa, olemme ampuneet karhun ja mahtavimman lajiaan", huusi Harry, lähtien juoksemaan makaavan karhun luo.

Mutta ennenkun hän ennätti sinne, oli Holmes lujalla kouraisulla tarttunut karhun turkkiin, nykäisi — ja turkin alta tuli näkyviin hintelä, mutta notkea mies, jonka kädessä välähti tikari.

"Puukko pois", huudahti Holmes, hypähtäen syrjään, "tai muuten ammun sinut kuin koiran."

Veitsi putosi miehen ruskeasta suonikkaasta kädestä ja hän itse lysähti hampaitaan kiristellen maahan, veren vuotaessa pitkin hänen jalkojaan.

"Vangitse tuo", sanoi Holmes paikalle saapuneelle, ällistyneelle Harrylle, ja se olikin pian tehty.

Kun miehellä oli raudat käsissä sanoi Holmes:

"Nouse ylös."

"En voi", oli vastaus.

"Ahaa, naapurini on taitanut ajaa sinun koipiisi pari kuulaa", nauroi Holmes. "Mutta siirryhän pois, että saan tarkastella sinun turkkiasi", sanoi hän, nostaten miehen kainaloista syrjään.

Turkkia pengottiin, — ja löydettiin suuria tupakkapakkoja. Koko karhunnahan sisäpuoli oli ommeltu sangen taitavasti täyteen suuria taskuja, joissa jokaisessa oli useampia pakkoja tupakkaa. Holmes kääntyi vangin puoleen:

"Mikä olet oikein miehiäsi ja mikä nimesi."

"En tiedä."

"Ahaa, etkö sinä tiedä? No, kylläpä saat aikaa muistella sitä! Tuletko Andorrasta?"

"En tiedä."

"Toimitko omasta alotteestasi vaiko toisen käs-kystä?"

"Caramba, enkä tiedä!"

"No olkoon. Annahan kun tarkastan haavojesi. Oho, kuula on sattunut pohkeeseen ja toinen muser-tanut oikean sääriluun — Kuulehan Harry, tuota miestä emme voi kuljettaa mukanamme, vaan täy-tynee minun käydä noutamassa hänelle vaunut. En-sin kantakaamme hänet tuonne kuilun partaalle, jos-sa hänen on pakko pysyä alallaan, ellei tahdo pudota alas rotkoon. Sinä saat jäädä vartioimaan häntä, sillä aikaa kun minä käyn Andorrassa vaunuja hakemas-sa."

"Joka tapauksessa pyydän teitä kiirehtimään", sanoi Harry, kantaen haavoittuneen salakuljettajan kun lapsen sylissään kuilun reunalle. "Ei ole hauskaa jäädä yksinään salakuljettajan kanssa."

"Kuvittele olevasi sotilas, joka on vahdissa san-gen vaarallisella vartiopaikalla", sanoi Holmes, "se on aivan yhtä hauskaa. No niin, näkemiin poikasenii!"

Näin sanden puristi hän Harryn kättä, kiirehtien rinnettä alas, kun äkkiä kuuli kamalan kiljahduksen takanaan. Käännähtäessään ympäri näki Holmes Harryn yksin seisovan kuilun partaalla väännellen käsiään.

Holmes kiiruhti ylös polkua yhtä nopeasti kuin

äskен alaspäin ja kysäsi hengästyneenä Harrylta, mitä oli tapahtunut.

"Mies hyppäsi kuiluun", sanoi Harry, "ja pohjal-la lepää hänen musertunut ruumiinsa."

Holmes kurkisti alas ja näki onnettoman ruu-miin lepäävän noin 70 m. alempana kallioseinämästä pistäytyvällä kielekkeellä. Miehen pää oli täydelleen musertunut ja ruumis ruhjoutunut. Raajat muodotto-mina möhkäleinä.

"Miten kaikki oikeastaan tapahtui?", kysäsi Holmes.

"En minä siitä ole itsekään aivan selvillä", sanoi Harry. "Tuskin olitte te kääntänyt selkänne, kun hän äkkiä nousi ylös, päästään vihaa uhkuvin silmäyksin muutamia ranskalaisia sanoja, joita en kuitenkaan ymmärtänyt, ja syöksyi salamannopeasti pää edellä kuiluun. Hypähdin paikaltani, koettaen kaapata häntä kiinni, mutta olin itse vähällä kadottaa tasapainoni ja pudota hänen perässään."

"Olipa onni, ettet vielä sinä sinne mennyt", sa-noi Holmes hieman värähtäen, "salakuljettajasta ei sen sijaan paljonkaan vahinkoa ollut, hänestä olisi tul-lut raajarikko koko elämänsä ajaksi. Muuten huo-maat tästä, Harry, miten ihmeteltävän rohkeita ja kuolemaa halveksivia nuo hintelät, ruskeat miehet ovat ja että he pikemmin kuolevat kuin pettävät toverinsa."

Holmes otti nyt uudelleen karhunnahan tarkas-teltavakseen, mutta kun ei mitään erikoisempaa huo-mannut, niin heitti sen alas rotkoon. Sillä aikaa oli Harry tehnyt samoin tupakkapaketeille ja oli juuri vis-kaamassa viimeistä alas, kun paperi sen ympäriltä

repesi, ja sen sisällys hajosi maahan. Samassa silmänräpäyksessä kumartui Sherlock Holmes ottaen ylös tupakan keskeltä pienen paperipalasen.

"Ahaa, tämä on varmaankin joku salainen tiedonanto", mutisi Holmes, koettaen päästä selville paperilla olevasta kirjotuksesta.

"Onko se espanjankielinen", kysyi Harry, "ja mitä siinä lukee?"

"Osapuilleen näin", sanoi Holmes:

"Tästä päivästä kolmen päivän kuluttua — keskiyöllä — Karhurotkossa. Valepuku ja tarpeelliset paperit kumpaakin henkilöä varten valmiit. Pienen pysähdyksen jälkeen voi päästä jatkamaan matkaa Madridiin. Salakuljettajain kuningas."

"Tämäpä vasta oli erinomaista", arvali Holmes. "Luulenpa, että mekin tulemme osalle tuohon juttuun, joka näköjään kolmen päivän perästä tapahtuu Karhurotkossa. Se on varmaankin joku tietty paikka täällä vuoristossa, tuo Karhulaakso, jossa näköjään salakuljettajain kuningas haluaa tavata kahta epäilyttävää henkilöä, viedäkseen heidät turvaan Espanjan puolelle, luvaten heidän pienen pysähdyksen jälkeen Andorrassa, saavan jattaa matkaansa turvassa Madridiin. — No niin, ette te ole vielä siellä, ettekä sinne pääsekään."

"Mutta millä ihmeen tavalla on tuo paperiliuska joutunut tupakkapakettiin", uteli Harry.

"Pitäisihän sen olla selvää", vastasi Holmes. "Nuo mainitut kaksi henkilöä ovat luultavastikin jonkun Ranskan puolella oleskelevan salakuljettajan luona, jolle tupakkapaketit ovat meneviä, ja aijottiin heille saada viesti niin varmaa tietä kuin mahdollista."

Saksalaisia Sherlock Holmes -tarinoita

Maaailman kuuluisimmasta salapoliisista, Sherlock Holmesista, on moneksi. Jo 1890-luvulta lähtien hahmoon ovat tarttuneet useat kirjoittajat ja taiteentekijät. Tammikuussa 1907 berliiniläinen Verlaghaus für Volksliteratur und Kunst alkoi julkaista omaa viikoittain ilmestyvää kioskikirjasarjaa, jota pääasiassa kirjoittivat alan konkarit Theo von Blankensee ja Kurt Matull. Sarjassa mestari Sherlock Holmesin apurina toimi oppipoika Harry Taxon. Suomessa näitä tarinoita julkaisi Wiipuri-lehti.

Vain pisara mustetta ja muita saksalaisia Sherlock Holmes -tarinoita sisältää nimitarinan lisäksi kaksi kertomusta, Andorraan sijoittuvan *Salakuljettajain kuninkaan* ja *Nuoren lesken salaisuuden*. Kirja on jatkoa Helmivyön aiemmin julkaisemille teoksille *Kuningattaren pitsileninki* ja *Väärän rahan tekijät*, joissa niin ikään nähtiin von Blankeseen ja Matullin kynäilemiä Holmes-tarinoita.

ISBN 978-952-7469-73-6

9 789527 469736 >

Kansikuva: Alfred Roloff
Design: Timo Ronkainen